

4. Ekonomická aktivita obyvatelstva

Úvodem kapitoly je třeba zmínit skutečnost, že i zde jsou výsledky ovlivněny jistým podílem nezjištěných odpovědí. A to ať jde přímo o odpověď na otázku ekonomické aktivity nebo v případě ekonomicky aktivních odpovědi na otázky týkající se zaměstnání. Vzhledem k tomu, že řada nezaměstnaných na otázky jejich předchozího zaměstnání neodpověděla, jsou podkapitoly zaměstnanosti podle odvětví a postavení v zaměstnání zpracovány pouze za osoby zaměstnané a nikoli za ekonomicky aktivní, jak tomu bylo při sčítání 2001.

4.1. Zaměstnaní, nezaměstnaní, ekonomicky neaktivní

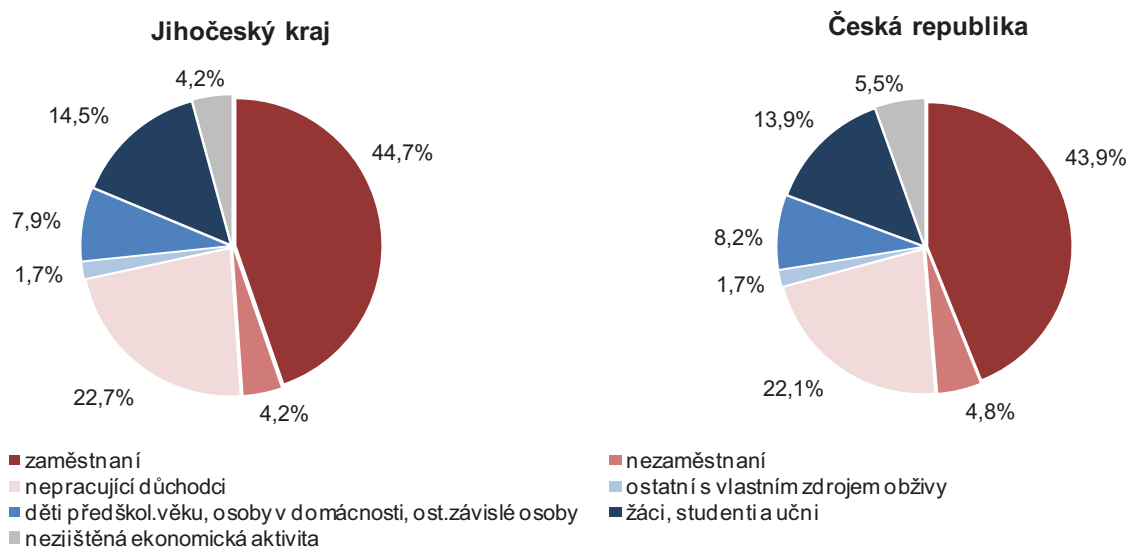
Počet ekonomicky aktivních se snižuje. Mění se struktura ekonomicky neaktivních.

Ačkoli se počet obyvatel kraje ve srovnání s předchozími dvěma cenzy zvýšil, počet ekonomicky aktivních klesal; za 20 let o 5,5 %. Počet ekonomicky neaktivních se proti roku 1991 příliš nezměnil, vzrostl o necelé 1 %. Tyto změny jednak odráží demografický vývoj (pokles počtu dětí v souvislosti s nižší porodností, stárnutí obyvatelstva, přibližování se silných poválečných ročníků k hranici pro odchod do důchodu), a jednak se v nich projevují změny v přístupu ke vzdělání (vyšší podíl studentů na středních a vysokých školách), mateřství (snižuje se podíl žen na další mateřské dovolené) a v neposlední řadě posouvání věku pro odchod do důchodu. Mění se tak struktura ekonomicky neaktivních. Děti do 15 let, které byly jejich rozhodující složkou (v roce 1991 podíl 46 %, v roce 2011 necelých 32 %), své místo přepustily nepracujícím důchodcům (v roce 1991 podíl 41 %, v roce 2011 již 48 %). Kromě toho se také zvyšoval podíl studentů středních a vysokých škol.

Podíl ekonomicky aktivních v kraji je na průměru ČR. Nižší je podíl nezjištěných odpovědí.

Ke dni sčítání je ekonomicky aktivních zhruba 49 % obyvatel s obvyklým pobytem v Jihočeském kraji. 47 % obyvatel kraje tvoří ekonomicky neaktivní, především nepracující důchodci a žáci, studenti a učni. Ekonomická aktivita nebyla zjištěna u 4,2 % obyvatel, což je mezi kraji jeden z nejnižších podílů. Ve srovnání s celorepublikovým průměrem má Jihočeský kraj nepatrně vyšší podíl ekonomicky aktivních (mezi kraji čtvrtý nejvyšší), když v kraji bylo relativně více zaměstnaných a naopak relativně méně nezaměstnaných. Podíl ekonomicky neaktivních byl vyšší než v ČR (uprostřed mezi kraji), a to vlivem většího zastoupení důchodců a žáků, studentů a učňů.

Graf 4.1 Struktura obyvatel podle stupně ekonomické aktivity

Mezi ekonomicky aktivními významně převažují muži. Převaha žen mezi ekonomicky neaktivními souvisí především s větším počtem nepracujících důchodkyň.

V ekonomické aktivitě existují mezi pohlavími významné rozdíly. Přestože v celkovém počtu obyvatel mírně převažují ženy – na 100 mužů připadají 104 ženy, u ekonomicky aktivních je tento poměr obrácený výrazně ve prospěch mužů. Počty mužů převyšují nad počty žen v celé základní struktuře ekonomicky aktivních, samozřejmě s výjimkou žen na mateřské dovolené, kterých bylo ke dni sčítání sečteno 5 854. Naopak u ekonomicky neaktivních převažují v absolutních číslech ženy nad muži. Na 100 ekonomicky aktivních mužů připadá v kraji 83 ekonomicky aktivních žen, naproti tomu u ekonomicky neaktivních je to 136 žen. Tento poměr je podstatně vyšší u ostatních osob

s vlastním zdrojem obživy, kam patří i ženy a muži na rodičovské dovolené pobírající rodičovský příspěvek (zde je žen 7krát víc než mužů), a také u nepracujících důchodců (na 100 mužů připadalo 158 žen). To souvisí jednak se skutečností, že ženy odcházejí do důchodu poněkud dříve než muži a jednak se ženy dožívají vyššího věku.

Tab. 4.1.1 Obyvatelstvo podle pohlaví a ekonomické aktivity

	Celkem	v tom		z toho ve věku 15 - 64 let		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní	307 130	167 753	139 377	301 786	164 365	137 421
v tom (%):						
zaměstnaní	91,4	91,9	90,8	91,3	91,8	90,7
z toho (%):						
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	91,8	94,4	88,6	93,3	96,1	89,8
pracující důchodci	4,6	4,3	5,0	3,1	2,5	3,8
ženy na mateřské dovolené	2,1	x	4,6	2,1	x	4,7
nezaměstnaní	8,6	8,1	9,2	8,7	8,2	9,3
Ekonomicky neaktivní	294 587	124 938	169 649	109 818	41 420	68 398
v tom (%):						
nepracující důchodci	48,5	44,3	51,6	45,4	45,4	45,4
ostatní s vlastním zdrojem obživy osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby	3,7	1,0	5,7	9,8	2,9	14,0
žáci, studenti a učni	17,0	18,6	15,8	5,5	1,6	7,9
Nezjištěná ekonomická aktivita	30,9	36,1	27,0	39,3	50,1	32,7
Nezjištěná ekonomická aktivita	26 619	15 605	11 014	23 583	13 655	9 928
Podíl ekonomicky aktivních na obyvatelstvu (se zjištěnou aktivitou) v %	51,0	57,3	45,1	73,3	79,9	66,8

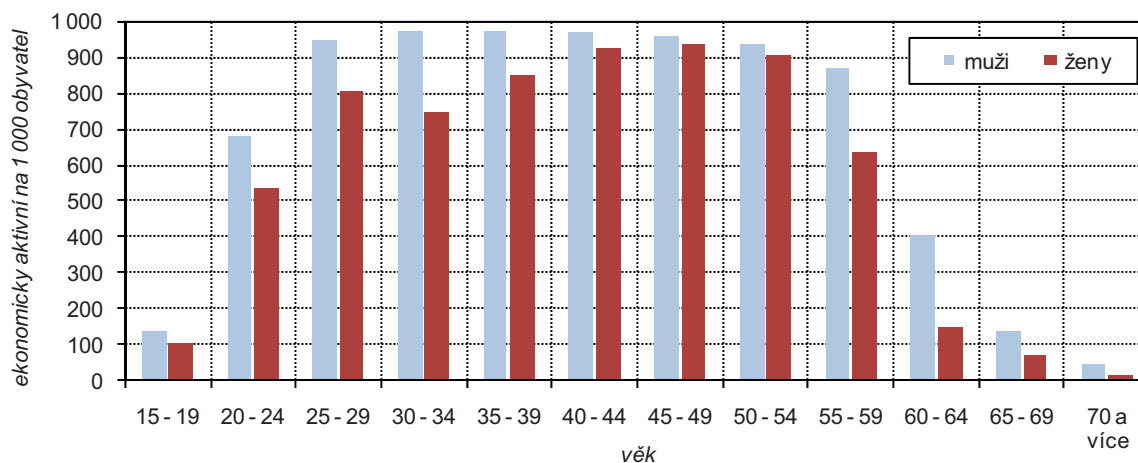
Ženy mají ve struktuře ekonomicky aktivních vyšší podíl nezaměstnaných než muži.

Ženy mají ve srovnání s muži ve struktuře ekonomicky aktivních vyšší podíl nezaměstnaných, i když, jak již bylo řečeno, v absolutních číslech je nezaměstnaných mužů více než nezaměstnaných žen. Ve struktuře ekonomicky neaktivních mají vyšší podíl v kategoriích nepracující důchodci a osoby s vlastním zdrojem obživy.

V produktivním věku bylo ekonomicky aktivních téměř 80 % mužů a zhruba 67 % žen.

Z celkového počtu ekonomicky aktivních je 98 % v produktivním věku. Naproti tomu u osob ekonomicky neaktivních představuje podíl produktivního věku jen 37 %. Zatímco struktura ekonomicky aktivních v produktivním věku se příliš nezměnila, u ekonomicky neaktivních to tak úplně neplatí. Především se významně snížil podíl osob v domácnosti a ostatních závislých osob (zejména odečtením dětí). Na druhou stranu se zvýšil podíl žáků, studentů a učňů, který se tak přiblížil podílu nepracujícím důchodců. V případě mužů je předstihl.

Graf 4.2 Ekonomická aktivita podle pohlaví a věku (ze zjištěných hodnot)

Ekonomická aktivita souvisí s věkem.

Závislost ekonomické aktivity na věku ukazuje graf 4.2. Pro jednotlivé věkové skupiny za muže a ženy je uveden podíl ekonomicky aktivních na obyvatelstvu dané věkové skupiny. Zatímco ve věku od 15 do 19 let je v souvislosti s přípra-

vou na budoucí povolání ekonomicky aktivních málo přes 10 % obyvatelstva, po 20., resp. 25. roce života již ekonomická aktivita strmě roste.

Víc než 90 % mužů ve věku 25 až 55 let je ekonomicky aktivních.

U mužů ekonomická aktivita vrcholí mezi 30. a 40. rokem života (dosahuje 97 %). V dalších věkových kategoriích až do věku 50 až 54 let se udržuje nad úrovní 90 %. V pozdějším věku klesá, ve věku 65–69 let dosahuje 14 %, ve věku nad 70 let jsou ekonomicky aktivní 4,4 % mužů.

Ekonomická aktivita žen je ve srovnání s muži nižší. Nejvíce se k ní přibližuje mezi 45. a 55. rokem života.

U žen ve věku 30 až 34 let ekonomická aktivita přechodně klesá v souvislosti s mateřstvím a rodičovstvím. V dalších pětiletých věkových skupinách vzrůstá a vrcholí mezi 40. a 50. rokem života (dosahuje kolem 93 %). Pak nejprve zvolna, později strmě, klesá. Ve věku 65 až 69 je ekonomicky aktivních 7 % žen, ve věku nad 70 let 1,5 % žen.

Tab. 4.1.2 Obyvatelstvo podle velikostních skupin obcí a ekonomické aktivity

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Ekonomicky aktivní	307 130	12 701	31 124	26 186	81 517	54 712	53 705	47 185
v tom (%):								
zaměstnaní	91,4	90,6	90,8	90,9	91,3	91,6	91,5	92,4
z toho (%):								
zaměstnanci, zaměstnavatelé, samostatně činní, pomáhající	91,8	92,5	92,9	93,3	92,5	91,7	91,4	89,7
pracující důchodci	4,6	4,4	4,0	3,5	4,1	4,8	4,9	6,1
ženy na mateřské dovolené	2,1	2,0	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0	2,2
nezaměstnaní	8,6	9,4	9,2	9,1	8,7	8,4	8,5	7,6
Ekonomicky neaktivní	294 587	13 338	31 143	26 279	79 367	52 318	50 093	42 049
v tom (%):								
nepracující důchodci	48,5	54,7	47,9	47,5	46,7	49,3	49,2	49,2
ostatní s vlastním zdrojem obživy	3,7	3,4	3,9	3,8	3,8	3,4	3,5	3,9
osoby v domácnosti, děti předškolního věku a ostatní závislé osoby	17,0	14,9	17,5	18,0	17,4	16,0	16,2	17,6
žáci, studenti a učni	30,9	27,0	30,7	30,8	32,1	31,2	31,0	29,3
Nezjištěná ekonomická aktivita	26 619	1 086	2 862	2 190	6 639	4 759	4 602	4 481
Podíl ekonomicky aktivních na obyvatelstvu (se zjištěnou aktivitou) v %	51,0	48,8	49,98	49,9	50,7	51,1	51,7	52,9

Přímo úměrně s velikostí obce roste podíl ekonomicky aktivních...

Ekonomická aktivita je kromě věkové struktury závislá i na nabídce a dostupnosti pracovních příležitostí. V kategoriích obcí do tisíce obyvatel bylo víc ekonomicky neaktivních než aktivních. Podíl ekonomicky aktivních na obyvatelstvu se zvyšuje s velikostí obce. Největší podíl ekonomicky aktivního obyvatelstva mají České Budějovice (obec nad 50 tis. obyvatel). Tam je mezi ekonomicky aktivními nejvyšší podíl pracujících důchodců a žen na mateřské dovolené.

... a klesá podíl nezaměstnaných.

Přímo úměrně s velikostí obce roste také zaměstnanost (podíl zaměstnaných na ekonomicky aktivních) a klesá podíl nezaměstnaných na ekonomicky aktivních. Výjimku tvoří pouze města ve velikostní skupině 20 až 50 tis. obyvatel.

Struktura ekonomicky neaktivních odpovídá věkové struktuře obyvatel obcí.

Ve struktuře ekonomicky neaktivních mají nejvyšší podíl nepracujících důchodců nejmenší obce, kde je nejvyšší podíl osob nad 64 let. Obce od 200 do 5 tisíc obyvatel (s největším podílem dětí do 5 let a nejmenším podílem osob nad 64 let) mají nejmenší podíl nepracujících důchodců a nejvyšší podíl osob v domácnosti, dětí předškolního věku a ostatních závislých osob. Podíl těchto osob má vyšší také krajské město.

Intenzita ekonomické aktivity v kraji byla při sčítání ve srovnání s ČR mírně nižší.

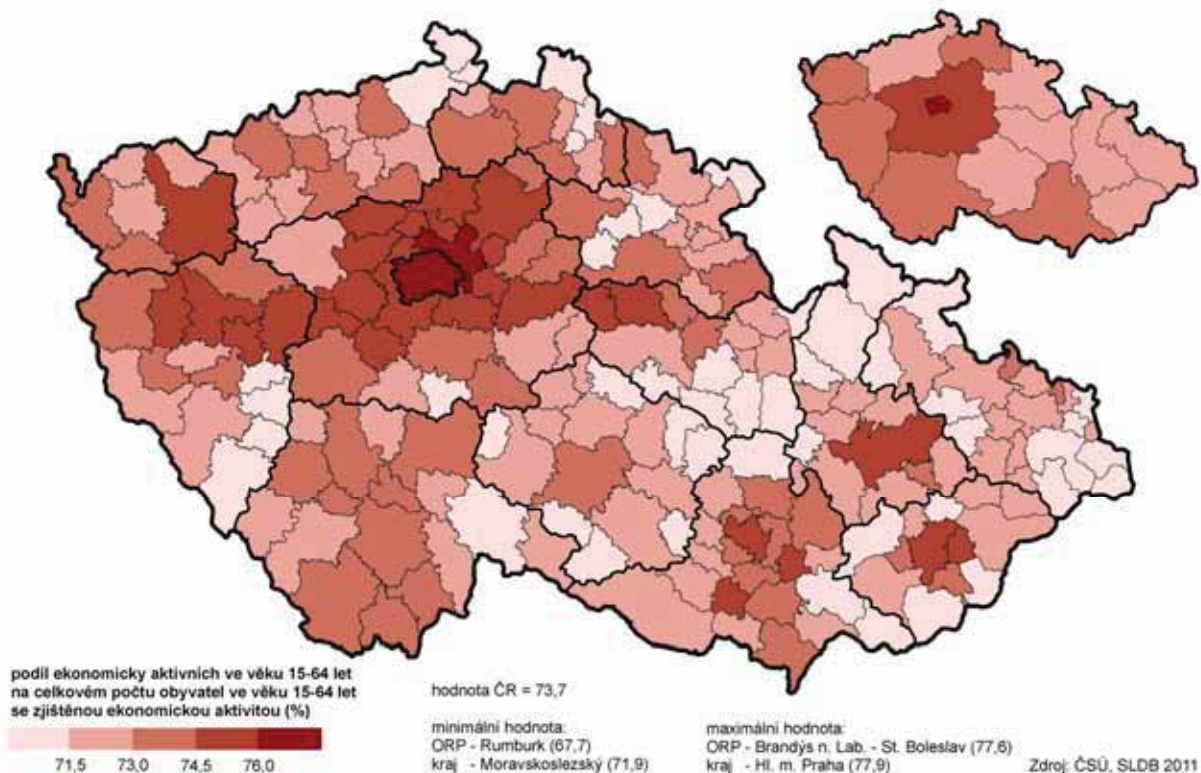
Pro názornou a poměrně komplexní informaci o územní diferenciaci ekonomické aktivity obyvatelstva byla použita intenzita ekonomické aktivity, to je podíl ekonomicky aktivních na obyvatelstvu v produktivním věku (za které byla aktivita/neaktivita zjištěna). Lze použít i podobný ukazatel míra ekonomické aktivity, který se odlišuje pouze tím, že uvažuje obyvatelstvo ve věku nad 14 let. V mezikrajském měřítku je intenzita ekonomické aktivity Jihočeského kraje (73,3 %) mezi kraji 7. nejvyšší. Obdobný výsledek přineslo i srovnání míry

ekonomické aktivity, pouze za muže byla míra ekonomické aktivity o místo lepší - šestá nejvyšší.

Kraj však patřil k nejlepším v míře zaměstnanosti.

Jihočeský kraj dlouhodobě patří mezi kraje s nižší nezaměstnaností. V zimní sezóně, do které spadá i datum sčítání, bývá sice nezaměstnanost v kraji vyšší, ale ve srovnání s celou ČR podprůměrná. Výsledky sčítání to potvrdily. Při nižší nezaměstnanosti má kraj i vyšší zaměstnanost. Míru zaměstnanosti měl čtvrtou nejvyšší mezi kraji, a to jak celkem, tak i za muže a pátou nejvyšší za ženy.

Intenzita ekonomické aktivity ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

Nejnižší nezaměstnanost v kraji měl SO ORP České Budějovice a Vimperk, nejvyšší obvod Český Krumlov.

Mezi jihočeskými SO ORP mají vyšší intenzitu ekonomické aktivity SO ORP České Budějovice (74,4 %), kde je i nízká nezaměstnanost, ale také SO ORP Kaplice (74,4 %), Tábor, Český Krumlov (oba 73,7 %), kde je nezaměstnanost vyšší než v průměru za kraj, a dále Týn nad Vltavou a Písek. Nejnižší ekonomická aktivita (mezi 71 % a 72 %) byla zjištěna v SO ORP Jindřichův Hradec, Milevsko a Vimperk, kde je i podprůměrná nezaměstnanost, a také v SO ORP Dačice, který má nezaměstnanost po SO ORP Český Krumlov druhou nejvyšší.

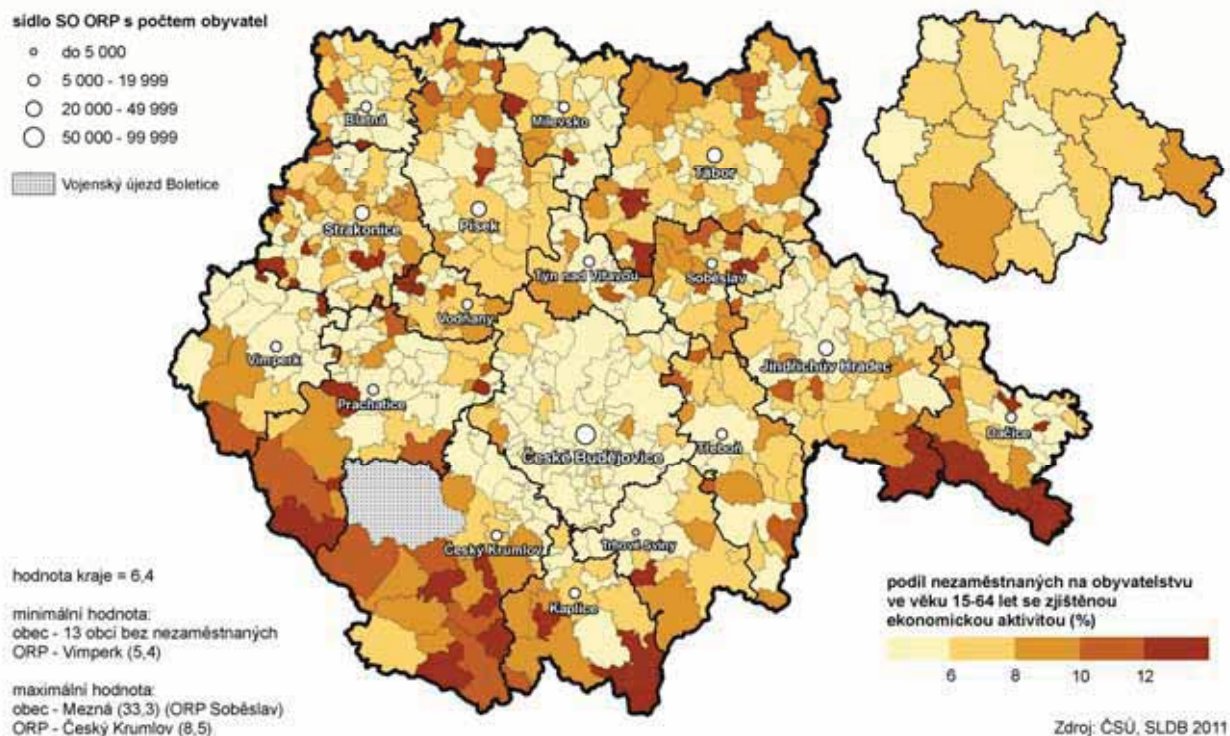
Největší oblast s nižší nezaměstnaností tvoří obce v okruhu přibližně do 25 km od krajského města.

V kraji je z obyvatel v produktivním věku 6,4 % nezaměstnaných. V kontrastu s několika obcemi s nulovou nezaměstnaností máme v kraji 5 menších obcí s více než 20 % nezaměstnaných (Mezná na Soběslavsku, Pohorská Ves na Kaplicku, Županovice na Dačicku, Němčice na Strakonicku, Měkyneec na Vodňansku). Obce s nejnižší nezaměstnaností se koncentrují kolem krajského města a to s přesahem do okresu Český Krumlov, dále kolem Jindřichova Hradce, Prachatic, Vimperka a Blatné. Obce s vyšší nezaměstnaností jsou nejčastěji při státní hranici a také na hranicích správních obvodů, kde jsou horší možnosti i dostupnost pracovních příležitostí.

Většina obcí nad tisíc obyvatel s nejvyšší nezaměstnaností byla ze SO ORP Český Krumlov.

Z obcí nad 1 tis. obyvatel mají v době sčítání nejvyšší podíl nezaměstnaných českokrumlovské Loučovice (16,1 % obyvatel v produktivním věku), Větřní (13,4 %), Vyšší Brod (11,0 %) a Horní Planá (10,1 %) a také Slavonice na Dačicku (12,8 %). Z bývalých okresních měst byla největší nezaměstnanost v Táboře (7,4 %) a Českém Krumlově (7,2 %). Ostatní okresní města mají nezaměstnanost podprůměrnou, nejnižší v Prachaticích (5,3 %) a Jindřichově Hradci (5,6 %). V krajském městě bylo 5,9 % nezaměstnaných z obyvatel v produktivním věku.

Nezaměstnaní v obcích a správních obvodech ORP Jihočeského kraje (ze zjištěných hodnot)

4.2. Ekonomicky aktivní podle věku a vzdělání

Rozdělení ekonomicky aktivních podle věku pro věk 30 až 55 let koresponduje s věkovou strukturou obyvatelstva.

Z ekonomicky aktivních obyvatel kraje připadá 55 % na muže a 45 % na ženy. Z rozdělení na pětileté věkové skupiny dále vyplývá, že nejvíc ekonomicky aktivních tvoří tzv. „Husákovy děti“ ve věku 35 až 39 let. Nízký podíl na ekonomicky aktivních mají osoby starší 60 let v souvislosti s odchody do důchodu a mladší 25 let v souvislosti se studiem a přípravou na budoucí povolání. Prakticky totéž platí i pro zaměstnané, kteří tvoří převážnou část ekonomicky aktivních (91,4 %).

Tab. 4.2.1 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a věku

	Celkem	v tom					
		muži	v tom		ženy	v tom	
			zaměstnaní	nezaměstnaní		zaměstnané	nezaměstnané
Ekonomicky aktivní	307 130	167 753	154 226	13 527	139 377	126 618	12 759
v tom ve věku (%):							
15 - 19	1,3	1,4	1,0	5,3	1,2	0,9	4,1
20 - 24	7,5	7,8	6,9	18,1	7,1	6,4	14,1
25 - 29	10,8	10,8	10,6	13,3	10,8	10,8	10,9
30 - 34	13,0	13,6	13,8	11,1	12,3	12,2	13,4
35 - 39	14,4	14,0	14,4	9,3	14,9	15,0	13,9
40 - 44	12,2	11,4	11,7	7,7	13,1	13,4	10,9
45 - 49	12,2	11,3	11,4	9,1	13,3	13,6	10,7
50 - 54	12,0	11,2	11,4	9,5	13,0	13,1	11,6
55 - 59	10,9	11,5	11,4	12,4	10,3	10,3	9,9
60 - 64	3,9	5,2	5,3	4,0	2,4	2,6	0,3
65 - 69	1,1	1,2	1,3	x	0,9	1,0	x
70 a více let	0,5	0,6	0,7	x	0,4	0,5	x
nezjištěno	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,2

Mezi nezaměstnanými byl významný podíl absolventů a mezi ženami také matek s malými dětmi.

Mezi nezaměstnanými muži je nejpočetnější věková skupina 20 až 29 let, ze které se uplatnění na trhu práce hned po škole nachází obtížně, a skupina ve věku 55 až 59 let. Mezi nezaměstnanými ženami byla nejpočetnější skupina ve věku 20 až 24 let, dále skupina ve věku 30 až 39 let, tedy skupiny „absolventek“ a matek s malými dětmi.

Ze zaměstnaných mužů připadá největší podíl na středoškoláky bez maturity, u žen na středoškoláčky s maturitou.

Ve vzdělanostní struktuře ekonomicky aktivního obyvatelstva tvoří nejpočetnější skupinu osoby se středním vzděláním včetně vyučení bez maturity (téměř 40 %), ve které významně převažují muži, druhou největší skupinou jsou osoby s úplným středním vzděláním s maturitou (32 %), ve které převažují ženy, třetí nejsilnější byla skupina s vysokoškolským vzděláním (15 %), s mírou převahou mužů. Obdobně to platí i pro zaměstnané.

Na nezaměstnaných mají významný podíl osoby se základním vzděláním.

Vzdělanostní struktura nezaměstnaných se poněkud odlišuje. Dvě největší skupiny jsou sice shodné, ale s jinými podíly; osoby se středním vzděláním včetně vyučení bez maturity tvoří 43 % nezaměstnaných, osoby s úplným středním vzděláním necelou čtvrtinu a třetí nejvýznamnější skupina - osoby se základním vzděláním - víc než pětinu.

Tab. 4.2.2 Ekonomicky aktivní obyvatelstvo podle pohlaví a nejvyššího ukončeného vzdělání

	Celkem	v tom		Z celku					
		muži	ženy	zaměstnaní			nezaměstnaní		
				celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Ekonomicky aktivní	307 130	167 753	139 377	280 844	154 226	126 618	26 286	13 527	12 759
v tom podle vzdělání (%):									
základní vč. neukončeného	7,6	6,7	8,7	6,3	5,4	7,4	21,3	21,3	21,4
střední vč. vyučení (bez maturity)	39,5	45,6	32,2	39,2	45,5	31,6	42,7	47,1	38,1
úplné střední (s maturitou)	32,4	29,0	36,5	33,1	29,7	37,3	24,8	21,4	28,4
nástavbové studium	3,3	2,4	4,4	3,4	2,4	4,6	2,3	1,9	2,8
vyšší odborné vzdělání	1,7	1,3	2,2	1,7	1,3	2,3	1,0	0,8	1,3
vysokoškolské	14,7	14,3	15,3	15,5	15,0	16,2	6,0	5,7	6,4
bez vzdělání	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,2	0,8	0,9	0,6
nezjištěno	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	1,0	1,0	0,9

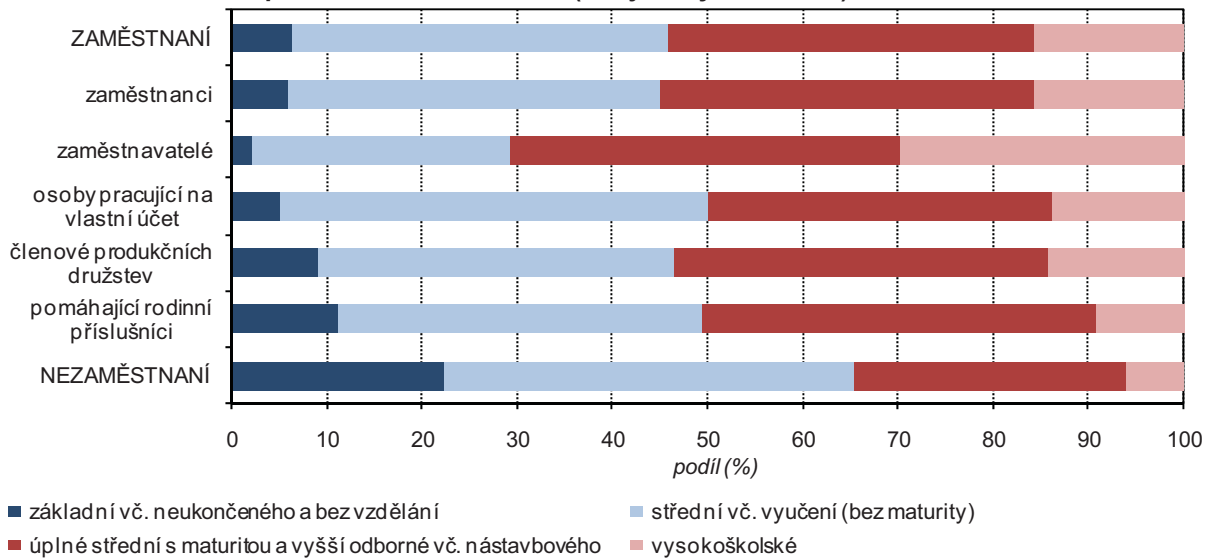
Osoby s vyšším vzděláním se snadněji uplatňují na trhu práce.

Z ekonomicky aktivních se základním vzděláním (vč. neukončeného) nemá každý čtvrtý zaměstnaní, z počtu 609 ekonomicky aktivních osob bez vzdělání je nezaměstnaný každý třetí. V těchto vzdělanostních skupinách mají větší podíl na nezaměstnaných muži. V ostatních vzdělanostních skupinách již převažují nezaměstnané ženy. Mezi ekonomicky aktivními se středoškolským vzděláním včetně vyučení (bez maturity) bylo 9 % nezaměstnaných, mezi středoškolsky vzdělanými s maturitou bylo 6,5 %, mezi vysokoškolsky vzdělanými bylo 3,5 % nezaměstnaných.

Mezi hledajícími první zaměstnání připadá na vysokoškoláky 10 %.

Z grafu vzdělanostní struktury je patrné, že plně dvě třetiny nezaměstnaných mají základní případně střední vzdělání bez maturity a vysokoškolské pouze 6 %. Mezi hledajícími první zaměstnání však již je 10 % vysokoškoláků, 30 % osob s úplným středním vzděláním s maturitou, 26 % osob se středním odborným a třetina osob se základním vzděláním. Mezi ostatními nezaměstnanými bylo vysokoškoláků 5 %, středoškoláků s maturitou 28 %, bez maturity 46 % a se základním vzděláním 20 %.

Graf 4.3 Vzdelanostní struktura ekonomicky aktivních podle postavení v zaměstnání (ze zjištěných hodnot)

Největší podíl vysokoškoláků a středoškoláků s maturitou je mezi zaměstnavateli.

Zaměstnanci - nejčetnější skupina zaměstnaných - mají nejčastěji střední vzdělání; osob s maturitou i bez ní bylo téměř shodně - víc než 85 tisíc (podíl 39 %). Podnikatelé se zaměstnanci - zaměstnavatelé - mají nejčastěji úplné střední vzdělání s maturitou (41 %) nebo vysokoškolské vzdělání (30 %). U podnikatelů bez zaměstnanců (osoby pracující na vlastní účet) je nejčastější střední vzdělání bez maturity (45 %), kam spadají učňovské obory, a střední vzdělání s maturitou (36 %).

4.3. Zaměstnaní podle odvětví

Odvětví činnosti nebylo zjištěno u 11 % zaměstnaných.

Odvětvová struktura zaměstnanosti nebyla zjištěna u víc než desetiny zaměstnaných. Podíl nezjištěných hodnot je věkově diferencován, vyšší úroveň dosahuje v krajních věkových kategoriích (do 30 let a nad 60 let), u zaměstnaných ve věku 65 a více let nebylo odvětví činnosti zjištěno dokonce u 28 % zaměstnaných. Abychom vliv nezjištěných hodnot eliminovali, budeme v odvětvové struktuře zaměstnanosti počítat podíly ze zaměstnaných se zjištěným odvětvím.

Proti sčítání 2001 došlo k poklesu zaměstnanosti ve výrobních odvětvích a k růstu zaměstnanosti ve službách. Kraj má 2. nejvyšší zaměstnanost v zemědělství...

Během uplynulých deseti let došlo v zaměstnanosti kraje stejně jako v celé České republice ke snížení podílu zemědělství, průmyslu a stavebnictví ve prospěch odvětví služeb. Stejně jako při minulém sčítání měl Jihočeský kraj i v roce 2011 ve srovnání s ČR větší podíl zaměstnaných v zemědělství, průmyslu, stavebnictví a ubytování a stravování a naopak nižší podíl v dalších odvětvích služeb. V porovnání krajů měl Jihočeský kraj druhý nejvyšší podíl zaměstnaných v zemědělství (po kraji Vysočina) a třetí nejvyšší podíl zaměstnaných ve stavebnictví (po kraji Zlínském a Jihomoravském) a v ubytování a stravování (po kraji Karlovarském a Praze).

a podprůměrnou zaměstnanost v terciárním sektoru.

Celkovou zaměstnanost v terciárním sektoru má kraj podprůměrnou. Mezi kraji jsou patrné velké rozdíly v zaměstnanosti ve službách. Nejvyšší podíl má Praha – při sčítání 86,2 %, a nejnižší podíl Kraj Vysočina – jediný z krajů s méně než 50 %. Jihočeský kraj se mezi kraji umístil na 9. místě.

75 tisíc Jihočechů je zaměstnáno v průmyslu.

Mezi odvětvími jsou patrné rozdíly z pohledu věkové skladby a také z genderového hlediska. V průmyslu, který zaměstnává nejvíc Jihočechů, generační preference patrně nejsou, průmysl díky své skladbě ale zaměstnává častěji muže než ženy (téměř 48 tis. mužů - 35 % ze zaměstnaných mužů, a 27 tis. žen - 24 % ze zaměstnaných žen).

Tab. 4.3.1 Zaměstnaní podle věku a odvětví ekonomické činnosti

	Celkem	v tom ve věku						
		15 - 29	30 - 39	40 - 49	50 - 59	60 - 64	65 a více	nezjištěný věk
Zaměstnaní celkem	280 844	51 575	77 913	69 763	64 840	11 462	4 958	333
v tom podle odvětví ekonomické činnosti ¹⁾ (%):								
zemědělství, lesnictví, rybářství	5,7	3,7	4,5	5,6	7,6	11,1	11,2	8,8
průmysl celkem	30,1	30,3	31,3	29,8	30,5	24,5	16,3	32,4
z toho zpracovatelský průmysl	27,3	28,5	29,0	26,7	27,0	20,4	13,5	30,4
stavebnictví	8,8	7,9	9,2	9,2	8,9	8,3	5,8	9,8
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	11,2	12,8	12,4	11,2	9,3	8,3	9,5	11,8
doprava a skladování	6,0	4,9	6,1	6,5	6,2	5,7	3,5	8,8
ubytování, stravování a pohostinství	3,7	6,0	3,9	3,2	2,7	2,4	3,2	2,9
informační a komunikační činnosti	1,9	3,6	2,3	1,5	0,9	1,0	0,8	0,5
peněžnictví a pojišťovnictví	2,2	3,1	2,2	2,0	1,8	1,6	2,0	1,0
činnosti v oblasti nemovitostí	0,6	0,4	0,5	0,6	0,6	1,0	1,7	1,5
profesní, vědecké a technické činnosti	3,5	4,5	3,5	2,9	3,0	4,4	9,9	1,0
veřej.správa, obrana; povinné soc.zabezpečení	6,9	6,0	7,4	7,5	6,4	6,1	3,5	3,9
vzdělávání	6,7	3,8	5,0	7,8	8,9	9,4	10,2	6,4
zdravotní a sociální péče	6,6	6,0	6,3	6,6	7,3	7,5	10,2	4,4
kulturní, zábavní a rekreační činnosti	1,5	2,1	1,4	1,2	1,2	2,0	2,7	2,5
jiné činnosti	4,7	5,0	4,1	4,3	4,8	6,6	9,6	4,4
Odvětví nezjištěno	31 508	7 450	7 708	6 330	6 646	1 861	1 384	129

¹⁾ podíl na zaměstnaných se zjištěným odvětvím

Některá odvětví jsou preferována mladou generací.

Mladší věkové kategorie preferují odvětví obchod a opravy motorových vozidel, ubytování a stravování, peněžnictví a pojišťovnictví a informační a komunikační činnosti. V kategorii od 30 let podíl těchto odvětví na zaměstnaných s rostoucím věkem (až do 65 let) spíše klesá. Opačně v zemědělství, vzdělávání a zdravotní a sociální péči se podíl na zaměstnaných s věkem zvyšuje.

Někde jsou rozdíly z generového hlediska. Ženy převažují v odvětvích zdravotní a sociální péče a vzdělávání ...

Jsou odvětví s převahou či dominantním postavením žen. Ve zdravotní a sociální péči bylo při sčítání zaměstnáno víc než 13 tis. žen (12 % ze zaměstnaných žen) a 3 tis. mužů (2,3 % ze zaměstnaných mužů). Ve vzdělávání bylo zaměstnáno téměř 13 tisíc žen (11,5 % ze zaměstnaných žen), z nich dvě třetiny byly starší 40 let, a téměř 4 tis. mužů (2,8 % ze zaměstnaných mužů). Více žen (absolutně i relativně) zaměstnává např. i obchod a opravy motorových vozidel a peněžnictví a pojišťovnictví.

...muži převažují ve stavebnictví a průmyslu, dopravě a zemědělství.

Muži mají naopak převahu ve stavebnictví, kde bylo v březnu 2011 zaměstnáno 20 tisíc Jihočechů (14 % ze zaměstnaných mužů) a 2 tis. Jihočešek (2 % ze zaměstnaných žen), v průmyslu, v dopravě a skladování (11 tis. mužů – 8 %, a necelé 4 tis. žen - 3,4 %) a v zemědělství (10 tis. mužů – 7,4 %, 4 tis. žen – 3,5 %). Spíše „mužským“ odvětvím jsou i informační a komunikační technologie (3,3 tis. mužů a 1,5 tis. žen).

Odvětvová struktura zaměstnanosti je závislá na velikosti obce.

Odvětvová struktura zaměstnaných se mění v závislosti na velikosti obce. S rostoucí velikostí obce klesá podíl zaměstnaných v zemědělství a ve stavebnictví a naopak roste podíl v odvětvích obchod a opravy motorových vozidel a vzdělávání. Vyšší zaměstnanost v průmyslu je charakteristická pro obce s 1 tis. až 20 tis. obyvateli, totéž platilo i pro odvětví ubytování a stravování.

Tab. 4.3.2 Zaměstnaní podle velikostních skupin obcí a odvětví ekonomické činnosti

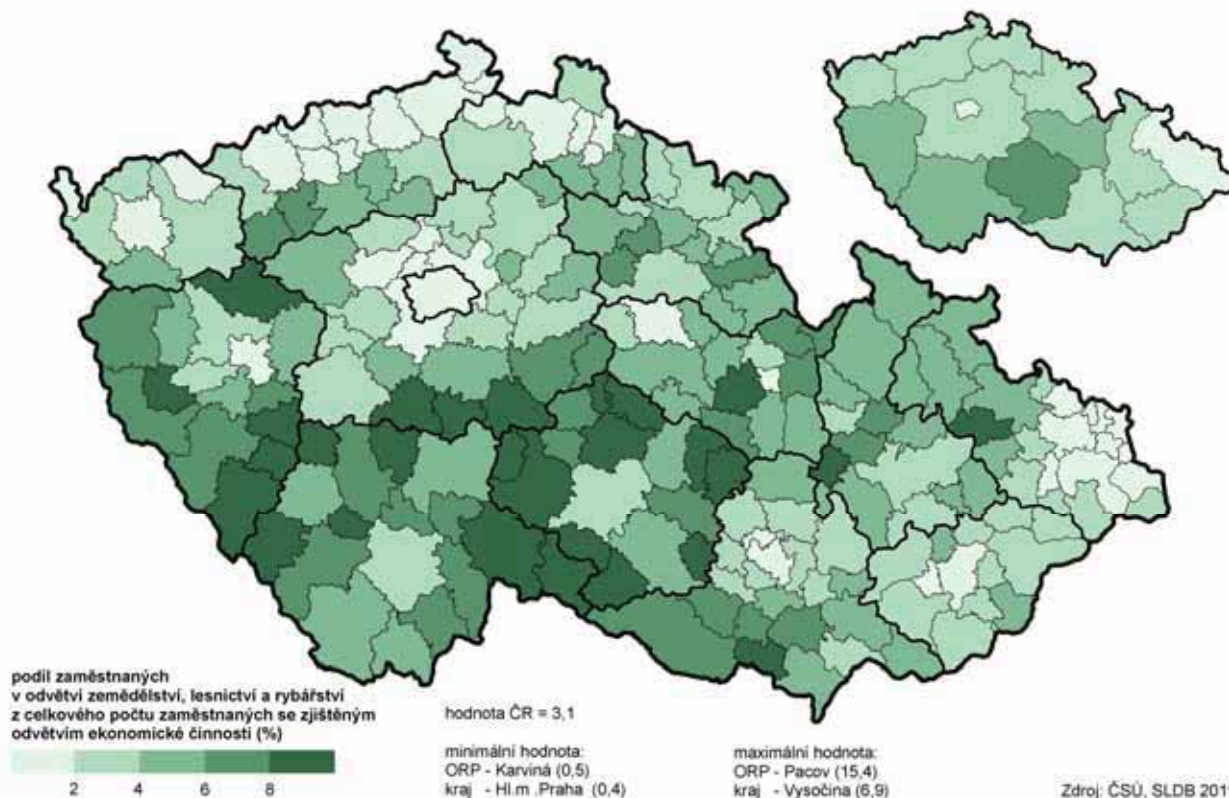
	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Zaměstnaní	280 844	11 505	28 264	23 803	74 415	50 132	49 147	43 578
z toho podle odvětví ekonomické činnosti ¹⁾ (%):								
zemědělství, lesnictví, rybnářství	5,7	17,2	13,5	10,3	6,3	3,2	2,2	1,0
průmysl	30,1	29,8	30,7	31,5	32,2	33,6	28,3	23,3
stavebnictví	8,8	10,4	10,6	10,9	9,2	8,1	7,4	7,8
velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	11,2	9,5	9,6	10,1	10,8	10,6	12,7	13,2
doprava a skladování	6,0	6,1	6,4	6,5	6,5	5,3	5,2	6,1
ubytování, stravování a pohostinství	3,7	3,3	3,5	3,5	3,8	4,5	3,3	3,5
vzdělávání	6,7	4,0	4,5	5,4	6,3	7,2	7,6	8,5
Odvětví nezjištěno	31 508	1 385	3 456	2 837	8 029	5 778	5 575	4 448

¹⁾ podíl na zaměstnaných se zjištěným odvětvím

Kraj má tradičně vyšší zaměstnanost v zemědělství,...

Ze správních obvodů obcí s rozšířenou působností mají největší zaměstnanost v zemědělství, lesnictví a rybnářství SO Blatná, Milevsko, Dačice a Vodňany (zhruba 10 %), dále pak Jindřichův Hradec, Vimperk a Prachatice (zhruba 8 %). Nejnižší zaměstnanost v primárním sektoru má SO České Budějovice 2,6 %.

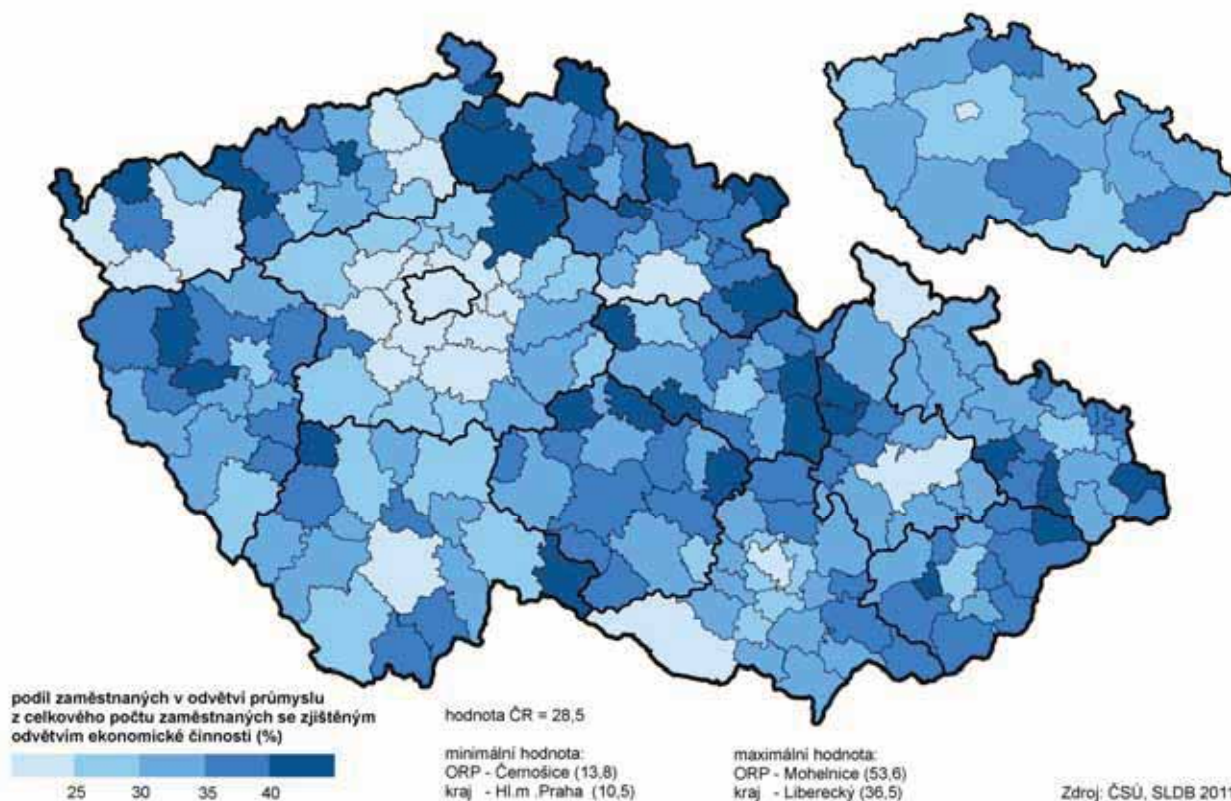
Zaměstnaní v zemědělství, lesnictví a rybnářství ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

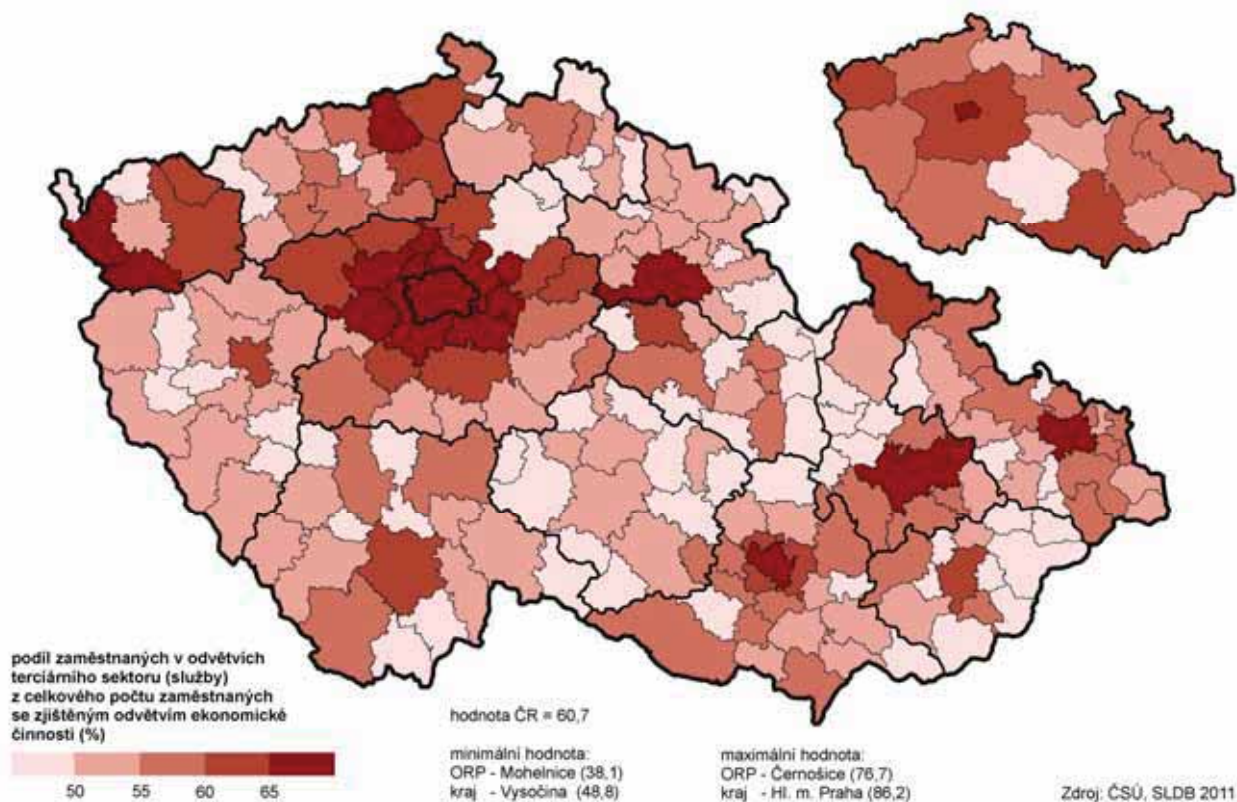
...zaměstnanost v průmyslu měl nadprůměrnou, i když mezi kraji až desátou nejvyšší.

Významný podíl zaměstnaných v průmyslu – 40 % mají SO ORP Blatná, Dačice a Kaplice, podíl nad 35 % obvody Týn nad Vltavou, Strakonice a Trhové Sviny. Naopak nejnižší zaměstnanost v průmyslu měl SO ORP České Budějovice 24 % a dále obvody Jindřichův Hradec, Písek, Tábor a Český Krumlov (pod 30 %). S výjimkou Jindřichova Hradce, kde je významné zemědělství, jsou to obvody s vyšší zaměstnaností ve službách (55 – 57 %), v SO ORP České Budějovice dokonce 64,4 %. Nejnižší zaměstnanost v terciárním sektoru měly SO ORP Blatná a Dačice (zhruba 40 %).

Zaměstnaní v průmyslu ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

Zaměstnaní v terciárním sektoru ve správních obvodech ORP a krajích (ze zjištěných hodnot)

4.4. Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a hlavních tříd zaměstnání

Od roku 2001 se zvýšil podíl osob pracujících na vlastní účet.

Ve srovnání se sčítáním 2001 klesl v kraji počet zaměstnaných o 5 % a došlo ke změnám ve struktuře podle postavení v zaměstnání. Zvýšil se podíl osob pracujících na vlastní účet (OSVČ) a klesl podíl zaměstnanců a členů produkčních družstev.

Struktura zaměstnaných podle postavení v zaměstnání byla obdobná jako v ČR.

Obdobně jako v celé ČR představoval v kraji v roce 2011 podíl zaměstnanců 78 % a podíl podnikatelů 16,4 % (v ČR 16,5 %). Přitom však podíl zaměstnavatelů je v Jihočeském kraji nižší a podíl OSVČ poněkud vyšší. V mezikrajském srovnání má kraj 4. nejvyšší podíl OSVČ a druhý nejvyšší podíl členů produkčních družstev (po Kraji Vysočina).

Tab. 4.4.1 Zaměstnaní podle pohlaví a postavení v zaměstnání

	Celkem	v tom		Struktura zaměstnaných (%)		
		muži	ženy	celkem	muži	ženy
Zaměstnaní	280 844	154 226	126 618	100,0	100,0	100,0
v tom podle postavení v zaměstnání:						
zaměstnanci	218 996	113 782	105 214	78,0	73,8	83,1
zaměstnavatelé	9 679	7 208	2 471	3,4	4,7	2,0
osoby pracující na vlastní účet	36 467	25 893	10 574	13,0	16,8	8,4
členové produkčních družstev	432	298	134	0,2	0,2	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	1 376	399	977	0,5	0,3	0,8
nezjištěno	13 894	6 646	7 248	4,9	4,3	5,7

V kraji připadá na 5 zaměstnanců 1 podnikatel.

V kraji bylo při sčítání sečteno 219 tisíc zaměstnanců a víc než 46 tisíc podnikatelů. Jednu pětinu z nich představují podnikatelé se zaměstnanci (zaměstnavatelé) a zbytek podnikatelé bez zaměstnanců (OSVČ).

Víc podnikatelů je mezi muži, ženy mají častěji postavení zaměstnance.

Podnikatelé se častěji rekrutují z řad mužů; mezi podnikateli v kraji je pouze 28 % žen. Ve struktuře zaměstnaných mužů tvoří podnikatelé víc než 21 % a zaměstnanci 74 %. Ve struktuře zaměstnaných žen je podíl podnikatelů nižší – 10 % zatímco podíl zaměstnanců vyšší – 83 %.

Tab. 4.4.2 Zaměstnaní podle postavení v zaměstnání a věku

	Celkem	z toho podle postavení v zaměstnání				
		zaměstnanci	zaměstnavatelé	osoby pracující na vlastní účet	členové produkčních družstev	pomáhající rodinní příslušníci
Zaměstnaní	280 844	218 996	9 679	36 467	432	1 376
v tom ve věku (%):						
15 - 24	7,7	7,5	1,1	5,4	1,9	8,5
25 - 34	23,8	24,8	12,5	21,8	7,2	13,4
35 - 44	27,1	27,4	27,3	28,8	16,7	20,9
45 - 54	24,6	24,8	31,9	24,8	34,5	28,1
55 - 59	10,9	10,9	15,5	10,1	23,1	13,0
60 - 64	4,1	3,4	7,9	5,4	11,8	8,3
65 - 69	1,2	0,7	2,8	2,4	2,5	4,2
70 a více	0,6	0,3	1,0	1,3	2,1	3,5
nezjištěno	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	-

Zaměstnanci a OSVČ mají mladší věkovou strukturu než zaměstnavatelé.

Obdobně jako ve věkové struktuře obyvatelstva je mezi zaměstnanými i zaměstnanci nejsilnější věková kategorie 35 až 44 let. Na tuto věkovou skupinu připadá rovněž největší podíl z osob pracujících na vlastní účet. Lze říci, že víc než polovina zaměstnanců a osob pracujících na vlastní účet je mladší 45 let. U ostatních skupin je to naopak; víc než polovina zaměstnavatelů, členů produkčních družstev a pomáhajících rodinných příslušníků je starší 45 let.

V Jihočeském kraji je průměrný věk zaměstnance 41 let, osob pracujících na vlastní účet 43 let. Starší jsou pomáhající rodinní příslušníci – v průměru 46 let, zaměstnavatelé – 47 let a členové produkčních družstev 50 let.

Ve větších městech je vyšší podíl zaměstnanců, v malých obcích vyšší podíl pracujících na vlastní účet.

S rostoucí velikostí obce se zvyšuje podíl zaměstnanců na zaměstnanosti – největší je v krajském městě. Naproti tomu se snižuje podíl osob pracujících na vlastní účet, členů produkčních družstev i pomáhajících rodinných příslušníků. Podíl zaměstnavatelů je nižší v menších obcích, v obcích nad 1 tis. osob představuje minimálně 3,5 %, nejvyšší je ve městech s 20 až 50 tis. obyvateli. V krajském městě je na rozdíl od těchto měst poněkud vyšší podíl samostatně činných a naopak mírně nižší podíl zaměstnavatelů.

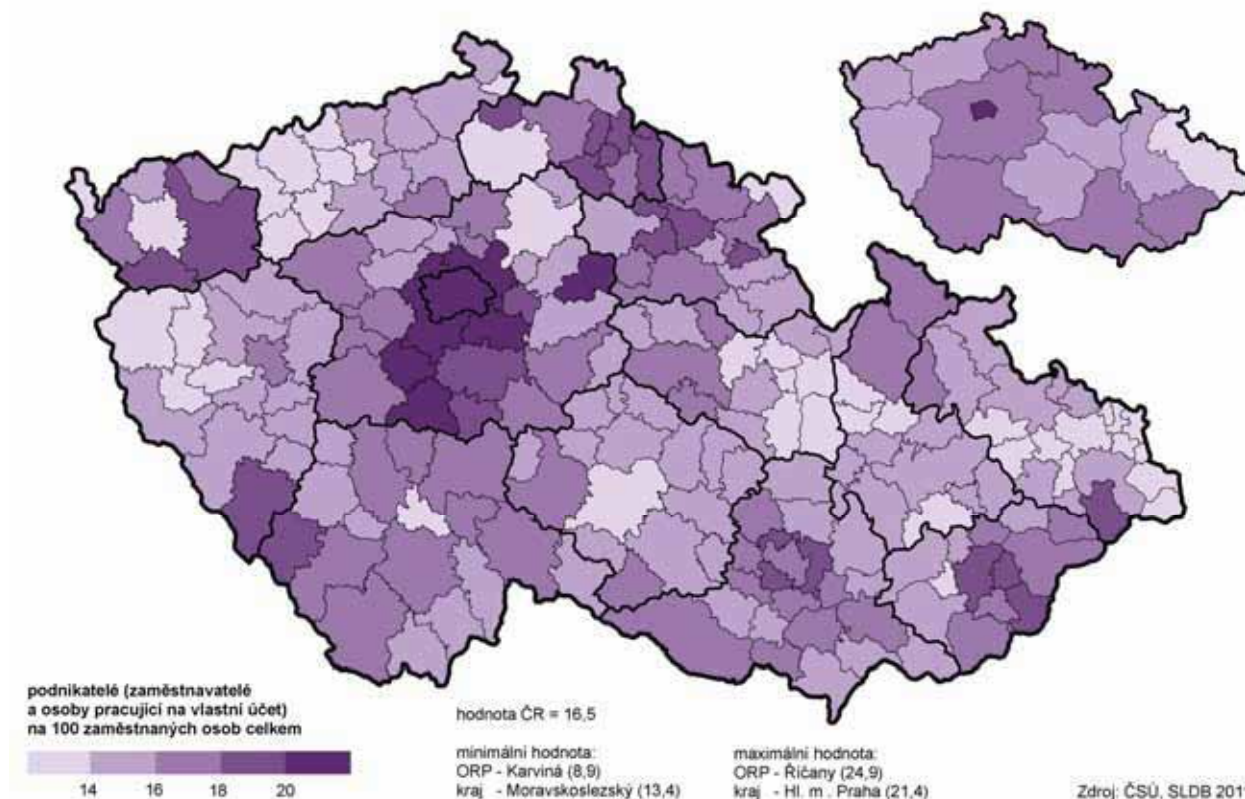
Tab. 4.4.3 Zaměstnaní podle velikostních skupin obcí a postavení v zaměstnání

	Kraj celkem	v tom obce s počtem obyvatel						
		do 199	200 - 499	500 - 999	1 000 - 4 999	5 000 - 19 999	20 000 - 49 999	50 000 a více
Zaměstnaní	280 844	11 505	28 264	23 803	74 415	50 132	49 147	43 578
z toho podle postavení v zaměstnání (%):								
zaměstnanci	78,0	75,6	76,3	77,4	77,9	78,5	78,6	78,9
zaměstnavatelé	3,4	2,6	3,1	2,9	3,5	3,5	3,7	3,6
osoby pracující na vlastní účet	13,0	15,4	14,7	13,8	13,2	12,4	12,0	12,1
členové produkčních družstev	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1
pomáhající rodinní příslušníci	0,5	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4

Největší podíl podnikatelů bez zaměstnanců je na Vimpersku a se zaměstnanci na Českobudějovicku.

Rozdíly ve struktuře zaměstnaných podle postavení v zaměstnání jsou i mezi SO ORP. Největší podíl osob pracujících na vlastní účet mají obvody Vimperk (15,5 %), Soběslav, Milevsko a Český Krumlov, největší podíl zaměstnavatelů SO ORP České Budějovice (4 %), Český Krumlov a Písek. Největší podíl pomáhajících rodinných příslušníků (0,8 a 0,7 %) byl v obvodech Vimperk a Vodňany, relativně nejvíc členů produkčních družstev bylo v SO Milevsko. Ve zmiňovaných správních obvodech mají ve srovnání s krajskou hodnotou nižší podíl zaměstnanců.

Podnikatelé ve správních obvodech ORP a krajích

Nejmenší podíl podnikatelů má SO ORP Týn nad Vltavou.

Nejvyšší podíl zaměstnanců mají obvody Týn nad Vltavou (81 %) a Třeboň, Blatná, Trhové Sviny, Strakonice, Kaplice a Dačice (78,5–80 %), kde je naopak nízký podíl podnikatelů (viz kartogram).

Údaje o vzdělání podnikatelů zahrnují i t.č. nezaměstnané.

Na základě údajů ze sčítání lze vyhodnotit vzdělanostní strukturu podnikatelů podle věku. Údaj byl zjištěn za ekonomicky aktivní podnikatele, tedy včetně těch, kteří byli v okamžiku sčítání nezaměstnaní.

Většina zaměstnavatelů má alespoň maturitu, u samostatně činných je nejčastější střední odborné vzdělání.

Osoby pracující na vlastní účet mají nejčastěji střední vzdělání bez maturity, zahrnující i učební obory a dále střední vzdělání s maturitou; celkově víc než tři čtvrtiny OSVČ mají středoškolské vzdělání. U zaměstnavatelů je nejčastější úplné střední vzdělání s maturitou a vysokoškolské vzdělání; vzdělání střední s maturitou nebo vysokoškolské má 70 % zaměstnavatelů. Necelých 5 % podnikatelů má pouze základní vzdělání.

Tab. 4.4.4 Podnikatelé podle nejvyššího ukončeného vzdělání a věku

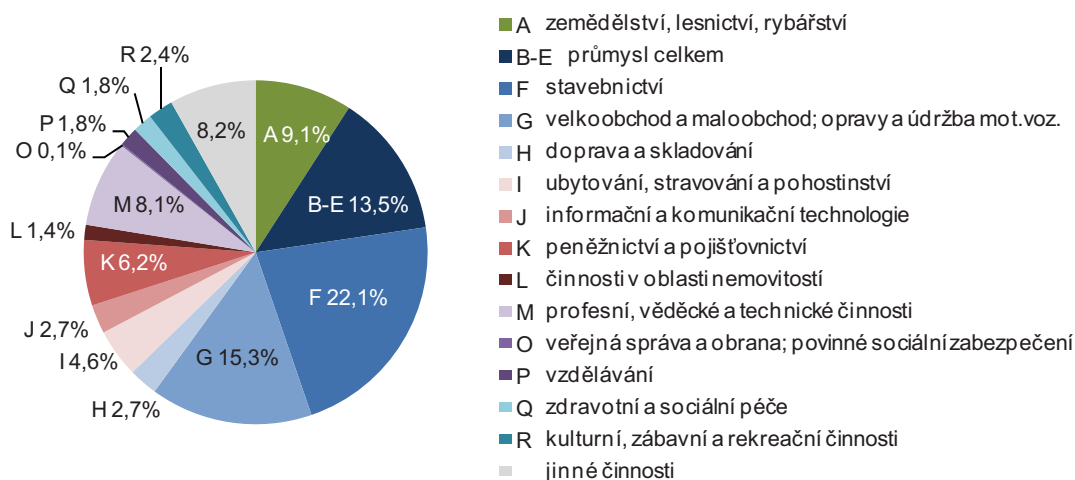
	Celkem	v tom podle vzdělání (%)							
		základní vč. neukončeného	střední vč. vyučení bez maturity	úplné střední s maturitou	nástavbové studium	vyšší odborné vzdělání	vysokoškolské	bez vzdělání	nezjištěno
Počet podnikatelů¹⁾	47 588	4,5	41,2	32,6	3,1	1,2	16,8	0,1	0,5
v tom:									
zaměstnavatelé	9 816	2,1	27,1	36,3	3,4	1,1	29,4	0,1	0,4
osoby pracující na vlastní účet	37 772	5,1	44,9	31,6	3,0	1,2	13,6	0,1	0,5
v tom ve věku :									
15 - 29	5 890	7,6	34,1	38,5	2,7	2,8	13,8	0,2	0,4
30 - 39	12 903	4,4	46,9	31,3	3,2	1,7	11,8	0,0	0,5
40 - 49	12 768	3,0	43,3	34,1	2,6	0,6	15,8	0,1	0,5
50 - 59	11 498	4,1	41,2	29,2	3,0	0,6	21,4	0,1	0,4
60 - 69	3 905	4,7	29,8	32,9	4,9	1,0	26,2	0,0	0,6
70 a více	564	11,2	18,4	33,0	6,6	2,0	28,5	-	0,4
nezjištěno	60	3,3	48,3	23,3	3,3	-	15,0	1,7	5,0

¹⁾ včetně nezaměstnaných

Podnikatelé nejmladší a nejstarší mají častěji maturitu, ve středním věku jsou spíše s výučním listem.

Nejmladší podnikatelé (do 30 let) mají z 58 % vzdělání ukončené alespoň maturitou. Vzdělání střední odborné (vč. vyučení) mají nejčastěji podnikatelé ve věku 30–59 let, s přibývajícím věkem jeho podíl klesá. A naopak podíl vysokoškoláků se zvyšuje s přibývajícím věkem – ve věku nad 70 let má vysokoškolské vzdělání téměř 30 % podnikatelů.

Graf 4.4 Osoby pracující na vlastní účet podle odvětví ekonomické činnosti (ze zjištěných hodnot)

Z OSVČ působí každý pátý ve stavebnictví.

Jihočeští podnikatelé bez zaměstnanců působí nejčastěji ve stavebnictví (7,2 tis. osob), obchodu a opravách motorových vozidel (5 tis. osob), průmyslu (4,4 tis. osob), zemědělství (3 tis. osob) a v profesních, vědeckých a technických činnostech (2,7 tis. osob). V těchto odvětvích činnosti pracovalo 68 % OSVČ.

Postavení kraje podle hlavních tříd zaměstnání - kraj měl druhý nejvyšší podíl kvalifikovaných pracovníků v zemědělství, lesnictví a rybářství.

V dalším textu se opět vracíme k celé skupině zaměstnaných, tentokrát z hlediska hlavních tříd zaměstnání (viz tabulka mezikrajského srovnání, 1. pokračování). Ve srovnání s průměrnými hodnotami za ČR má kraj nižší zastoupení zaměstnaných ve třídách zákonodárci a řídicí pracovníci, specialisté, techničtí a odborní pracovníci a úředníci. V ostatních třídách zaměstnání počínaje pracovníky ve službách a prodeji a konče zaměstnanci v ozbrojených silách je zastoupení v kraji vyšší. V mezikrajském srovnání má Jihočeský kraj druhý nejvyšší podíl kvalifikovaných pracovníků v zemědělství, lesnictví a rybářství (po Kraji Vysočina) a také zaměstnanců v ozbrojených silách (po Pardubickém kraji) a čtvrtý nejvyšší podíl pracovníků ve službách a prodeji.

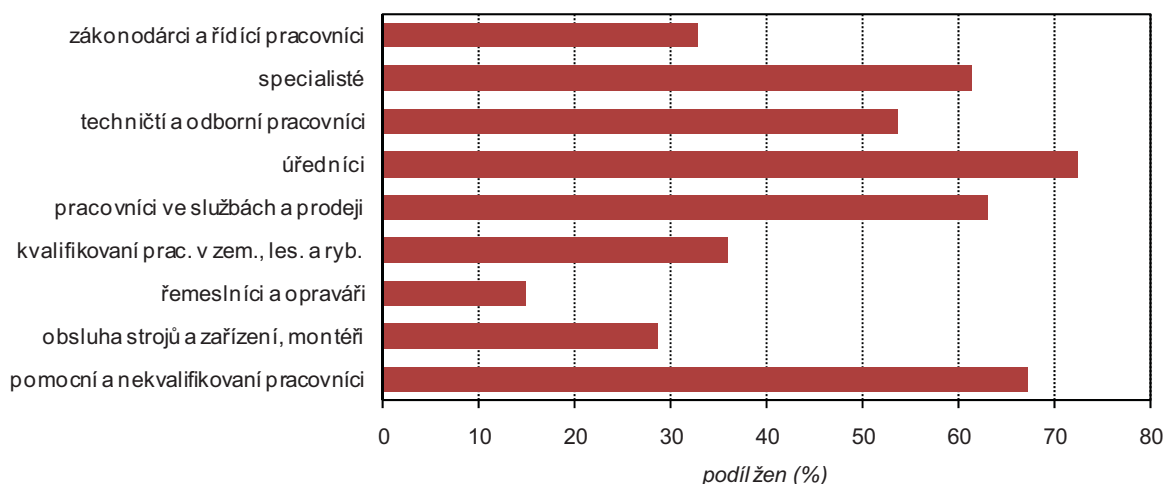
Mezi zaměstnanými bylo podle hlavních tříd zaměstnání nejvíce technických a odborných pracovníků a řemeslníků a opravářů.

Největší část zaměstnanců kraje (17 %) představují techničtí a odborní pracovníci (48 tis. osob), z nich nejpočetnější jsou odborní pracovníci v obchodní sféře a veřejné správě (více než 26 tis.). Druhou nejsilnější skupinu tvoří řemeslníci a opraváři (45 tis. osob, mezi nimi bylo téměř 17 tis. kovodělníků a strojírenských dělníků). V kraji bylo sečteno 39 tis. osob obsluhujících stroje a zařízení a montérů, stejný počet pracovníků ve službách a prodeji a 38 tis. „specialistů“ (nejvíce z oblasti výchovy a vzdělávání - 11,7 tis. a zdravotnictví - 8,6 tis.).

Ženy převažovaly např. mezi úředníky, a také mezi specialisty a odbornými pracovníky v oblasti zdravotnictví.

Nejvíce žen bylo mezi úředníky (72 %), dále mezi pomocnými a nekvalifikovanými pracovníky, kam patří uklízeči a pomocníci s 94 % podílem žen. Více žen než mužů pracuje ve službách a prodeji a také na pozici specialisty, kde v oblasti zdravotnictví a výchovy a vzdělávání pracuje 80 % žen. Mírná převaha žen je i mezi technickými a odbornými pracovníky, kam patří také odborní pracovníci v oblasti zdravotnictví s 86 % zastoupením žen.

Graf 4.5 Zastoupení žen podle hlavních tříd zaměstnání

4.5. Ekonomická aktivita žen

Ekonomicky aktivních žen bylo o 11 % více než ekonomicky neaktivních.

Z celkového počtu žen nad 15 let představují ekonomicky aktivní 51 %, ekonomicky neaktivní 45 % a u 4 % žen nebyla ekonomická aktivita zjištěna. Většina ekonomicky aktivních žen (91 %) byla zaměstnaná, převážně v zaměstnaneckém poměru. Nezaměstnané ženy se na počtu ekonomicky aktivních podílely 9,2 % (pro srovnání muži 8,1 %).

Struktura ekonomicky neaktivních žen – převaha důchodkyň.

Z ekonomicky neaktivních žen tvořily důchodkyně 70 %, ostatní s vlastním zdrojem obživy (vč. pobírajících rodičovský příspěvek) 7,7 %, ženy v domácnosti 4,4 % ažačky a studentky 18 %.

Role ženy jako matky ovlivňuje ekonomickou aktivitu žen.

V předchozích podkapitolách se již několikrát potvrdilo, že ekonomická aktivita a zaměstnanost žen je zhruba do 40 let věku značně ovlivněna rolí ženy, jako matky (případně potenciální matky) s následnou péčí o děti.

Tab. 4.5.1 Ženy ve věku 15 a více let podle ekonomické aktivity, postavení v zaměstnání a počtu živě narozených dětí

	Ekonomicky aktivní celkem	v tom					Ekonomicky neaktivní celkem	Nezjištěná ekonomická aktivita
		zaměstnané	z toho postavení v zaměstnání			nezaměstnané		
			zaměstnankyně	zaměstnavatelky	osoby pracující na vlastní účet			
Ženy ve věku 15 a více let	139 377	126 618	105 214	2 471	10 574	12 759	125 169	11 014
v tom s počtem živě narozených dětí (%):								
0	21,5	20,9	21,6	9,3	18,9	26,7	20,0	13,5
1	18,7	18,8	18,2	20,0	19,8	18,1	14,3	14,8
2	45,8	46,9	47,3	56,8	47,1	35,2	41,4	25,2
3 a více	12,6	12,1	11,8	13,4	13,3	17,1	21,1	14,4
nezjištěno	1,4	1,3	1,1	0,6	0,9	2,9	3,2	32,0
Průměrný počet dětí	1,53	1,53	1,52	1,77	1,58	1,52	1,74	1,72

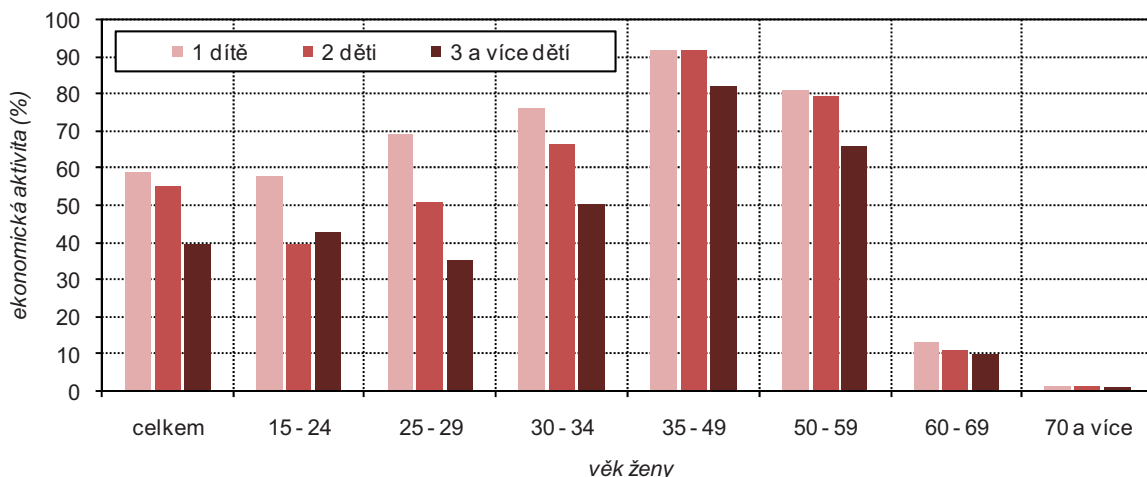
Ekonomicky neaktivní s převahou starších ročníků mají víc dětí.

Jaký je vztah mezi počtem dětí a ekonomickou aktivitou žen naznačuje tabulka. Ekonomicky neaktivní ženy, mezi nimiž jsou především ženy starších ročníků, které častěji vytvářely rodiny s více dětmi, měly v průměru víc dětí než ženy ekonomicky aktivní. Víc než jedna pětina ekonomicky neaktivních žen má alespoň 3 děti a „pouze“ 34 % bylo bezdětných nebo s jedním dítětem. U ekonomicky aktivních byl podíl žen bezdětných nebo s jedním dítětem 40 %.

Z ekonomicky aktivních mají častěji víc dětí podnikatelky.

Ženy v pracovním poměru mají průměrný počet dětí na 1 ženu shodný s ženami nezaměstnanými. Více dětí na 1 ženu mají ženy podnikatelky a zejména zaměstnavatelky. Odvaha žen podnikat a pravděpodobně i lepší finanční možnosti by mohly souviset s rozhodnutím mít víc než jedno dítě. Víc než 70 % zaměstnavatelek má dvě a více dětí.

Graf 4.6 Ekonomická aktivita žen podle věku ženy a počtu živě narozených dětí (ze zjištěných hodnot)

Ekonomická aktivita v grafu 4.6 je počítána jako podíl ekonomicky aktivních žen daného věku s daným počtem živě narozených dětí na počtu žen ekonomicky aktivních i neaktivních stejného věku i se stejným počtem dětí.

Ekonomická aktivita žen se zvyšuje až do věku 50 let, pak klesá...

Ekonomická aktivita žen se zvyšuje s věkem až do 50 let věku, pak se snižuje, nejprve zvolna, po 60 letech věku již strmě. Ve věkové skupině 60–69 let je ekonomicky aktivních 13 % žen s jedním dítětem, ve věku nad 70 let bylo aktivních 1 – 2 % žen s dětmi.

...a je nepřímo úměrná počtu jejich dětí.

Ve všech věkových skupinách mají ženy s jedním dítětem vyšší ekonomickou aktivitu než ženy s více dětmi. Pouze ve věkové skupině 35 až 49 let se jim ženy s dvěma dětmi ekonomickou aktivitou vyrovnaly, ale v pozdějším věku mají ekonomickou aktivitu opět poněkud nižší.